

OZVENA Z BOBROVCA

ROČNÍK: XIX.

OKTÓBER - NOVEMBER - DECEMBER 2015

Číslo 4

Občasník

120 rokov divadla v Bobrovci

Dobrá veselohra bola a je v Bobrovci vždy vítaná. Preto v minulosti boli v obci štyri javiská: U Krasničanov (dnes Manderlak), u Kapitánov (rozostavaná budova na námestí), v Besede (bývalé kino) a v kultúrnom dome (bývalý Katolícky dom).

Ešte dávno pred ich postavením sa divadlá hrali v obecnom dome. Tu v roku 1895 zahrali prvú svetskú divadelnú hru „Šenk pálenčený“. Aj pred týmto rokom v obecnom dome hrali pri sviatkoch menšie divadelné formy s cirkevným námetom. Do roku 1923 sa hralo aj v škole. Občas sa hralo aj u Pažitných (terajšia JURIKA).

Pán Anton Rak v separáte Vlastivedného zborníka – Bobrovec, písal aj o histórii divadelnej činnosti. Vyberám: „V Občianskej besede nacvičili viac ako 40 divadelných hier. Zúčastňovali sa divadelných súťaží v Liptovskom Hrádku aj v Liptovskom Mikuláši. Dokonca v roku 1937 získali 3. cenu z Divadelných celoslovenských závodov v Turčianskom sv. Martine a to divadelnou hrou „Drama na gazdovstve“ v réžii Petra Hrdku“. Pán Rak ďalej píše: „V roku 1921 sa v Bobrovci založil kultúrno- vzdelávací spolok Orol. Členovia si postavili novú budovu s galériou (kultúrny dom), v ktorom hrali najmenej 4 divadelné hry ročne. Súperili s besedármi“.

Pri storočnici divadla kronikár obce pán Václav Holub, ktorý sa chystal aj vydať knihu o bobroveckom ochotníckom divadle, uviedol vo vydanom buletíne kormidelníkov, čiže režisérov: Do roku 1938: Štefan Škorupa st. 7 hier, Peter Uhrín 6 hier, Jozef Hlaučo 5, Štefan Škorupa ml. 16, Peter Hrdko 7 hier, Peter Machaj 14 hier, Jozef Machaj 8, Rudolf Tholt 8 a Alfonz Rusina 5 hier.

Neskôr režírovali: Karol Bunta, Ján Galica, Štefan

Matloň, Jozef Válek, Emília Križková, Milan Kojš a Anna Olšovská.

Od roku 1950 detský divadelný súbor viedli: Katarína Stanislavová, Emília Jurečková, Mária Barancová, Anna Olšovská a Bernard Bacúr.

Od osláv storočnice prešlo 20 rokov a od vtedy nebolo roku, aby sa nehrali divadelné hry. Naštartovalo sa ochotnícke divadlo. V réžii Anny Olšovskej sa odohralo 30 divadelných hier pre deti aj dospelých, bol medzi nimi kabaret a malé divadelné formy.

S rozprávkovou divadelnou hrou: „Červená čiapočka a tí druhí“ sa na krajskej súťaži v Žiline umiestnili na 2. mieste.

Pod vedením Jaroslava Pažitného, ktorý prevzal režisérske žezlo v roku 2001 sa odohralo 15 veselohier a pripravuje sa ďalšia.

Vojny a rôzne iné prekážky priniesli aj roky stagnácie divadelnej ochotníckej činnosti. Zo zozbieraných materiálov vďaka plodným rokom pripadajú na každý zo 120. rokov cca 2 premiéry. Okrem divadelných hier sa nacvičovali aj operety, kabarety a estrády.

To je už nič na čo máme byť hrdí a pokračovať v tejto zábavno - poučnej kultúrnej činnosti. Vďaka patrí plejáde režisérov a hercov, na ktorých si už len spomíname:

Jozef Kello, zakladajúci člen SND v Bratislave, Peter Macko, spoluzakladateľ ND v Košiciach, Emanuel Komoráš, člen Dedinského divadla v Trnave, Emília Križková, bobrovecká herečka a režisérka, bratia Rudolf a Anton Kello, Justína Uhrínová a rada ďalších.

V dnešnej ubehanej, komerčnej dobe patrí ešte väčšia vďaka režisérovi a hercom, ktorí nás každoročne na Vianoce potešia svojim umením.

Anna Olšovská

Poruchy na vodovodnej sieti

Vodovod bol v našej obci budovaný v 70–tich rokoch v rámci akcii Z. Postupne sa rozširoval po jednotlivých uliciach. V súčasnosti sa môže každý náš občan napojiť na verejný vodovod a používať hygienicky nezávadnú pitnú vodu, ktorej kvalita sa pravidelne kontroluje. Jeho celková dĺžka je 15 226 m. Z toho je potrubie z plastu o dĺžke 7 444 m a zliatiny 7 782 m.

Vzhľadom k veku nášho vodovodu sme začali s plánovanými výmenami jeho častí, obnovou šácht, ako aj so systematickým vyhľadávaním porúch. To významne znižuje straty na vode, čo sa prejavuje v plynulej dodávke vody bez obmedzovania odberu najmä počas obdobia bez zrážok. Porúch na vodovodnej sieti, ktorá je v majetku obce klesá. To sa však nedá povedať o vodovodných prípojkách, ktoré sú vo vlastníctve občanov.

Ako sa postupovalo a ako sa bude postupovať pri poruche na vodovodnej prípojke?

Pri zistení poruchy na vodovode, pokiaľ voda vyteká na povrch sa nedá zistiť či je porucha na hlavnom potrubí, ktoré je vo vlastníctve obce a náklady na opravu znáša obec alebo na vodovodnej prípojke, ktorá je vo vlastníctve občana a náklady na opravu znáša občan. Pri zistení, že porucha je na vodovodnej prípojke, obec zabezpečila jej opravu a po zaplatení faktúry vodárenskej spoločnosti bola občanovi oprava refakturovaná. Ako starosta som bol prítomný pri každej opravovanej poruche a vždy som sa snažil ušetriť občanovi čas a naj-

mä dovolenku, aby si on nemusel osobne zabezpečovať opravu. Vzhľadom ku problémom, ktoré nastali od roku 2014 keď pri úhrade opráv vodovodných prípojek občania odmietali zaplatiť za opravu vlastnej vodovodnej prípojky, bude sa dodržiavať bežný postup.

Porucha bude ako vždy nahlásená na vodárenskú spoločnosť, ktorá nám prevádzkuje náš vodovod a zabezpečuje opravy. Po zrealizovaní výkopu a zistení poruchy na vodovodnej prípojke, pracovník vodárni oznámi túto poruchu majiteľovi vodovodnej prípojky. Majiteľ prípojky si objedná opravu a faktúra vystavená vodárenskou spoločnosťou pôjde priamo na neho. Ak majiteľ doma nebude, pracovníci vodárni odstavia prípojku aby nebol únik vody, dajú majiteľovi odkaz do schránky a zabezpečia výkop. Majiteľ prípojky si pôjde osobne objednať opravu prípojky do vodárenskej spoločnosti. Dovtedy bude odpojený od vody.

Ako starosta som sa vždy snažil pomáhať občanom aj v týchto prípadoch. Nikdy som za to nečakal podľa-kovanie no útoky na moju osobu odmietam. Každý si váži svoje zamestnanie a nie hocikedy ho zamestnávateľ uvoľní z práce alebo mu dá dovolenku. Ak sa niekomu z nás niečo pokazí a chcel by to naďalej používať, musí si to dať opraviť a tým aj za to zaplatiť.

Na základe týchto skutočností oprava vodovodnej prípojky je už v rukách jej majiteľa. A aj to, ako dlho, koľko dní bude dom bez vody.

starosta

Hora - náš poklad

V minulosti bolo poprekrúcaných mnoho historických faktov. Po dlhých rokoch sa potom s údivom dozvedáme, ako sme boli manipulovaní. Toto sa v spoločnosti stále deje. Záleží na tom, kto čo chce docieľiť svojou manipuláciou. Na oboch stranách barikády sú odborníci z fachu a pravdu má vždy ten, kto druhého viac prekričí, lebo má financie na kampaň. Tým, čo najviac prekrážajú škodcovia v lese, nosia čím ďalej hrubšie zlaté reťaze a vozia sa na drahých terénnych autách. Ťažbári a priekupníci s drevom disponujú financiami, a tak sa kúpi priestor v masmédiách, alebo sa nakrúcajú účelové filmy na usmernenie verejnej mienky vo svoj prospech.

Spomeňme si na mnohé povodne, veterné smršte v tých častiach Slovenska, kde sa vyťažili lesy nad dedinou a teraz sú sužovaní záplavami a zosuvmi pôdy. Teraz kričia v televízii, ako prichádzajú o majetok. Darmo boli upozorňovaní, čo sa môže stať, ale pár „strieborných“ im zaslepilo rozum. Pri takomto obrovskom odlesnení z dôvodu, že ideme bojovať s lykožrútom, nás to tiež môže zastihnúť. Každý, kto sa

trochu lesu rozumie, vie, že nad lykožrútom sa nedá vyhrať. „Vítazstvo“ môže byť len holorub. Argumentuje sa, že kalamity boli aj predtým (Rakúsko – Uhorsko) a vyťažili sa. Existujú historické doklady, že sadenice mladých stromčekov sa do Tatier vozili z celej monarchie. Vysadené lesy neboli pôvodné. Neboli privykuté na naše klimatické pomery. Lykožrút nenapadá všetky stromy a tie zdravé – pôvodné mu dokážu odolávať. Teraz je povinnosť vysádzať pôvodné sadenice, ale pôvod sa dá len ťažko skontrolovať. Dalo by sa povedať, že lykožrút je predátorom smrekového lesa – choré a slabé podľahne. Pôvodné – zdravé stromy majú dostatok živice a lykožrút nemá šancu. Len naivný človek si môže myslieť, že spracovaním kalamity sa zabráni rozšíreniu lykožrúta. Po ťažbe ostane množstvo poťažbových zvyškov vhodných na šírenie lykožrúta. Vývojové štádium lykožrúta trvá 28 dní. Z tohto dôvodu je len malá šanca chrániť sa pred ním. V Suchej doline zo zákona ostáva na mieste viac ako 50 000 m³ dreva. Je to za hrebeňom Babiek – plochy hraničiace s naším urbárom. Keby lykožrút nevedel lietať, prišiel by k nám

aj pešo! Pred viac ako štyridsiatimi rokmi bola veterná kalamita v Úplaze pod Babkami. Pamätníci mi určite dajú za pravdu, čo stálo obnovenie lesa v tejto lokalite, spätné náklady určite vysoko prekročili zisk z dreva. Mnoho rokov štát túto plochu zalesňoval. Bolo vynešené mnoho sadeníc v kvetináčoch a do teraz nie je zalesňovanie riadne ukončené. Vyžíňanie a ochrana sadeníc pred ohryzom zverou tiež stáli veľké náklady. Mnohé lesné porasty v tejto lokalite sa nedožili ani rubného veku a už sú znovu vyvážané. Boli časy, keď tieto všetky náklady znášal štát, ale teraz vlastník ťaží a vlastník sa stará. Neviem si predstaviť obnovu lesa pod Mníchom za terajších zhoršujúcich sa klimatických podmienok. Dlhé obdobia sucha a prívalové dažde. Pôdy je tam menej ako ihličia. Celá lokalita by sa musela mnoho rokov znovu dosádzať sadenicami v kvetináčoch. Dopadlo by to horšie, ako v Úplaze.

Čo sa týka ochrany prírody, trend je chrániť výnimočné územia na Slovensku a aj vyplácať finančnú náhradu, o ktorú vlastník z dôvodu ochrany prírody príde. Finančnú náhradu nedostane automaticky každý. Dostane ju len taký, ktorého pozemky spĺňajú určité prísne kritériá zachovalosti územia, rozmanitosti druhov fauny a flóry. Môžeme byť pyšní na to, že náš les a prírodu máme v takom stave, že v odborných kruhoch je vysoko hodnotená.

Ekonomické hľadisko finančných náhrad z dôvodu ponechania lesa na samovývoj je omnoho ekonomicky výhodnejšie pre vlastníka a šetrnejšie k prírode. Teraz máme čerstvý príklad, keď sa spracovala kalamita v lesných porastoch sprístupnenými lesnými cestami a kamióny mohli drevo odvážať z blízkosti lesných

• Kalamita 2014 - Úplaz

porastov. Po následnom vrátení ciest do pôvodného stavu a zabezpečení lesných porastov, čo v našich podmienkach predstavuje minimálne desaťročnú starostlivosť o mladé porasty (sadenie + dosádzanie neprijateľných sadeníc, vyžíňanie, ochrana proti zveri) zisk z dreva predstavuje cca 11,-€ z 1 m³. Finančná náhrada za kalamitu ponechanú na mieste predstavuje 25,-€ /1m³. Takýmto spôsobom budú mať vlastníci lesa zabezpečený nadpriemerný príjem na dlhé roky. Pri ťažbe kalamitných plôch zarobia ťažbári, priekupníci s drevom a zainteresované osoby, ale nám ostatným zostanú len škody spôsobené povodňami, veternými smršťami, holiny na zalesnenie a oči pre plač. Je veľká pravdepodobnosť, že pri zlých rozhodnutiach sa budeme musieť v budúcnosti skladať na obnovu lesa. Máme teraz šancu si zabezpečiť trvalý príjem do urbáru. Nevidia to všetkým, lebo finančná náhrada príde na účet a musí sa rozdeliť podľa výšky podielov.

Milan Ballo

Zrodíš sa a umieraš (9. pokračovanie)

Kým budem pokračovať o bezprostredných povojnových udalostiach, po skončení 2. svetovej vojny, chcem opraviť údaj z predchádzajúcej ozveny č. 2, kde uvádzam, že ťažko zranený vojenskou muníciou bol 10 ročný Štefan Rusina - Bobko (úplne prišiel o zrak). Správne má táto informácia znieť: Úplne o zrak prišiel ťažko zranený zanechanou vojenskou muníciou 10 ročný Milan Rusina - Bobko (1935-1992), brat žijúceho Štefana Rusinu, ktorému sa týmto ospravedlňujem. Bezprostredne po oslobodení obce vtedajší funkcionári okrem úloh, ktoré som už spomínal v predchádzajúcom príspevku museli kdečo vysvetľovať v súvislosti so správaním obyvateľov našej dediny v období 9-tich týždňov počas pokusov o jej oslobodenie. Keď pred 70-timi rokmi dňa 4. 4. 1945 po 9-tich týždňoch trvajúcich bojoch prelomili československí vojaci frontovú líniu a obyvatelia obce ich vítali a ďakovali za oslobodenie, ľudia ostali nemilo prekvapení, keď väčšia časť týchto vojakov na bobrovčanov pľuvala, nadávala im a v dvoch prípadoch vojaci šibli bičom nablízku stojacich ľudí s obvinením, že treba vás všetkých

postrieľať lebo už pri prvom útoku pri oslobodzovaní Bobrovca dňa 3. 3. 1945 ste na našich vojakov strieľali z okien a striech, zrádzali ste nás a jedna z vašich žien oblieala nášho vojaka horúcou vodou. Takže na takéto obviňovanie našich ľudí vtedajší predstavitelia obce, Andrej Scheffer dekan - farár a za radových občanov Jozef Krásničan, František Ženba a Jozef Hlavčo podali dňa 17. 4. 1945 takéto vysvetlenie, ktorým sa snažili rehabilitovať našu obec. V doslovnom vysvetlení sa uvádza toto: „Už za augustového národného povstania sa naša obec Bobrovec obdivuhodnou odvahou exponovala za partizánske ciele. Táto odvážnosť bola vystupňovaná, keď po jednom týždni obsadili znova Nemci Liptovský sv. Mikuláš a v našej obci v plnom počte neohrozene pracoval miestny národný výbor. Taktiež 9. Liptoský partizánsky oddiel pôsobil v okruhu našej obce. Okolo 17. septembra za prítomnosti Nemcov v Liptovskom sv. Mikuláši my sme v plnom rozsahu mobilizovali chlapov do Česlovenskej armády a partizánskych skupín verejne im zasielajúc povolačacie lístky. Keď partizánsky oddiel potreboval civilné

povozy na ceste do nemocnice Nemcami obsadeného Liptovského sv. Mikuláša alebo blízkych obcí naši občania boli medzi prvými, čo tieto povozy poskytovali a nerozmýšľali aké následky im od Nemcov môžu vyplývať. V 1943-1944 prechodili aj cez našu obec zajatí Rusi, ktorým sa podarilo utiecť z nemeckého zajatia, ktorí sa po našich obciach Liptova skrývali. Ani jeden takýto človek cez našu obec neprešiel, aby ho hociktorý prívrženec bývalej ľudovej strany nepohostil a akýmkoľvek spôsobom mu dobrú službu nepreukázal. V roku 1943 sme u nás umiestnili 6 takýchto ľudí, ktorým sme obstarali za pomoci nášho jedného úradníka pracovné povolenie takže sa mohli po obci bez obavy pohybovať. Jeden z takýchto ľudí sa prišiel do obce aj poďakovať a bol to kapitán delostrelectva Valentín Nedvedev. Neskôr pred augustovým povstaním sa v našich horách organizovalo viacero takýchto skupín a my sme tieto skupiny podľa možnosti podporovali. Keď po 3. 3. 1945 československé vojská po nezdarenom útoku museli ustúpiť ostalo z týchto jednotiek niekoľko chlapcov jednak poranených a tiež zdravých a tu sa ukázala ďalšia obetavosť našich ľudí. Naši občania bez rozmýšľania týmto chlapcom poskytli ošatenie a úkryt čo bolo pre obyvateľov veľké riziko lebo navrátilších Nemcov prišlo viac ako ich bolo pred útokom v dedine. Uvádzame niekoľko príkladov: dvoch československých vojakov skrýval Martin Kello roľník, z ktorých jeden bol strelený cez pľúca a neskôr bol odvezený do vojenskej nemocnice vo Východnej. Traja československí vojaci boli ukrytí u Rehora Lisého roľníka a jeden československý vojak sa ukrýval u Alexandra Machaja. Týchto ukrývajúcich vojakov prešikoval za frontu po 14-tich dňoch Martin Kello a Štefan Vrabec. Ďalších vojakov ukrýval Ján Fašiang roľník, Štefan Rusina železničný invalid, Štefan Rusina roľník a Anna Kapitánová. Až do 30.3.1945, kde pri druhom útoku sa tieto mohli pridať k svojim jednotkám. Ďalšieho vojaka

ukrývala vdova Anna Belániová a keďže bol ranený dopravila ho pod menom svojho syna do nemocnice v Palúdzkej. Menovaný sa volal Fedor Hlohinec, Valentovce, okr. Medzilaborce. V súčasnosti keď podávame toto vysvetlenie stále leží v nemocnici ale jeho stav sa zlepšuje. Ďalší náš občan Mudr. Anton Mojš hoci mal v izbe troch nemeckých dôstojníkov s telefonickou stanicou neváhal ošetrovať postrelených približne 20 československých vojakov. Od týchto čias bol tento lekár pod dozorom Nemcov. Medzi ďalších občanov ktorí pomáhali s ošetrovaním ranených československých vojakov patrila Edita Tholtová, Vilma Dropová, Mária Mištinová, Jozef Guláš – železničiar, Štefan Lisý-Rojtiak a Jozef Táborný poštový zriadenec. Zo zbraňou v ruke ako civilisti proti Nemcom bojovali: Tkáč Ladislav, Tkáč Rudolf st. a Ján Osacký. Títo dvaja poslední menovaní boli Nemcami zastrelení zanechajúc po sebe nezaopatrené deti. K týmto trom sme sa nesmeli verejne hlásiť z obavy nemeckej pomsty. Pri útoku dňa 3.3. tohto roku Ján Pažitný tesár nechal chytiť dvoch nemeckých vojakov, keď sa pokúšali o útek. Takáto je skutočnosť o pomáhaní Československej armáde. O tom, že naši civilisti strieľali na našu armádu môžeme povedať len toľko. Bobrovčania počas celej doby trvania fronty boli nútení sa skrývať pred strelami a pred prácou v nemeckých zákopoch v pivniciach a tak mohli títo nemeckí raubíri chodiť po našich domoch a vykrádať ich. Žiaden zámok nebol nič platný, otvorili ho bodákom, pažbou pušky alebo vykopnutím bagandžou. Takto mali možnosť vziať si civilné šaty, ktoré potom si obliekli pod rovnošatu, aby sa mohli s nimi v príhodnej dobe stať civilmi. Urobili dokonca aj také svinstvo, že si dali na hlavu ženskú šatku a tak strieľali z našich okien. Dvoje takýchto ženských šiat ukradli aj z našej rímskokatolíckej fary, aby ich použili v kritickej chvíli...

Ukončenie udalostí pred 70-tich rokov bude v nasledujúcom čísle.

Ľubo Včela

Škôlkárske okienko INOVOVANÝ ROK V MATERSKEJ ŠKOLE

Milí rodičia,

2. septembra sme odštartovali nový školský rok 2015/2016. Tento školský rok bude v znamení zmien a nových začiatkov. Materská škola Bobruška sa zapojila do pilotnej fázy zavádzania inovovaného štátneho vzdelávacieho programu do praxe. Čo to pre nás znamená? Výchova a vzdelávanie sa bude realizovať na základe nového školského vzdelávacieho programu, ktorý sme sa zaviazali vytvoriť do konca januára 2016. Vzdelávanie v materskej škole bude inovovanejšie, pani učiteľky dostanú väčšiu voľnosť pri tvorbe týždenných plánov a možnostiach výberu jednotlivých aktivít.

V tomto školskom roku nás okrem tradičných aktivít, ako je Martinské svetielko, Mikuláš, Vianočný zvonček, Karneval a pod., čaká aj zaradenie predplaveckej prípravy do výchovno-vzdelávacej činnosti va-

ších detí. Snažíme sa byť materskou školou, ktorá sa aktívne venuje pohybovým aktivitám, ktorými prispievame k prevencii chorôb detí, k otužovaniu a k zdravému životnému štýlu, pretože ako všetci vieme, pre deti vo veku 3 – 6 rokov je najprirodzenejšou aktivitou pohyb.

Milí rodičia, starí rodičia, priatelia, v mene celého kolektívu materskej školy vás chceme poprosiť, ak máte možnosti ako pomôcť materskej škole, či už nejakými pomôckami, materiálmi, ale aj aktivitami, činnosťami, prípadne besedami, dvere materskej školy sú pre všetkých otvorené a deti vám budú vďačné.

Všetkým rodičom vopred ďakujeme, tešíme sa na vzájomnú spoluprácu, pochopenie a toleranciu, pretože bez toho to nejde a veríme, že tento školský rok bude plný úsmevov a príjemných aktivít.

Riaditeľka MŠ

Dopravné ihrisko pri materskej škole

Nadácia Volkswagen Slovakia

BEZPEČNE NA CESTÁCH!

Dopravné ihrisko po prázdninách opäť ožilo. Vrátili sa naň deti, aby pokračovali v získavaní poznatkov a zručností z dopravnej výchovy v spolupráci s Nadáciou Volkswagen Slovakia. Vďaka zamestnancovi spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s., Gabrielovi Pažitnému, hore uvedená nadácia podporila náš projekt Bezpečne na cestách sumou 1000€.

V rámci neho si deti osvoja zásady bezpečnej jazdy na vozovke dodržiavaním smeru jazdy s rešpektovaním vodorovného a zvislého značenia. Získané vedomosti uplatnia vo vzniknutých situáciách na detskom dopravnom ihrisku pod vedením pani učiteliek a preventistky PZ SR Anny Poliakovej, čím sa snažíme predchádzať možným dopravným nehodám a kolíziám v bežnom živote. Veríme, že v spolupráci materskej školy a Na-

dácie Volkswagen sa nám to podarí, na dopravnom ihrisku zažijeme spolu veľa príjemných chvíľ a z detí vychováme budúcich zodpovedných účastníkov cestnej premávky.

L.K.

Základná škola

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE ŠKOLSKÉHO ROKA 2015/2016

„A je to tu! Opäť sme v škole. Ako už po mnohé roky, aj tento september prišiel po dvoch najobľúbenejších mesiacoch v roku. „Ako nám bolo doma dobre!“ zaznelo z úst mnohých žiakov.

Už ale nesnívame. Je po prázdninách. Opäť sme sa stretli so svojimi spolužiakmi a tešíme sa najmä z nových tvárí našich prváčikov. Čaká nás 10 mesiacov práce, zaujímavé aktivity a vôbec - všetko to, čo k životu v škole patrí. Nech je teda tento rok pre všetkých pohodový a úspešný. Veď cesta za vzdelaním je väčším dobrodružstvom ako cesta okolo sveta....

TERMÍNY ŠKOLSKÝCH PRÁZDNI V ŠKOLSKOM ROKU 2015/2016

Prázdniny	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné	29.október – 30.október 2015	2. november 2015 (pondelok)
vianočné	23.december - 7.január 2016	8. január 2016 (piatok)
polročné	1.február 2016 (pondelok)	2. február 2016 (utorok)
jarné	29. február – 4.marec 2016	7. marec 2016 (pondelok)
veľkonočné	24. marec – 29.marec 2016	30. marec 2016 (streda)
letné	1. júl – 2. september 2016	5. september 2016 (pondelok)

EXURZIE

V rámci prierezovej témy Ochrana života a zdravia sa žiaci 8.A zúčastnili exkurzie vo vojenskom útvare v Liptovskom Mikuláši. Mali možnosť pozrieť si vojenskú poľnú nemocnicu, po ktorej ich previedli profesionálni vojaci. Tí im poskytli podrobné informácie o štruktúre, poslaní ale aj o úlohách poľnej nemocnice v teréne. V druhej časti exkurzie dostali naši žiaci krátky kurz prvej pomoci, kde si mohli vyskúšať zastavenie krvácania a oživovanie priamo na figuríne.

• Nácvik masáže srdca na cvičnej figuríne

• Žiaci 8.A. sa učia zafixovať zlomenú nohu do dlahy

Dňa 16. 9. 2015 žiaci siedmeho ročníka navštívili v Liptovskom Mikuláši dve múzeá. V synagóge sa žiaci prostredníctvom prezentácie a prednášky oboznámili hlavne so životom Anny Frankovej, ktorá si počas 2. sv. vojny písala denník, kde opísala prenasledovanie židov a svojej rodiny. Po dvoch rokoch ukrývania sa v dome v Holandsku bola deportovaná so svojou rodinou do koncentračného tábora, kde zomrela ako 14-ročná. Táto prednáška sa uskutočnila v rámci pamätného dňa holokaustu.

Ako druhé múzeum žiaci navštívili Tatrín, pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľ. Štúra. Vypočuli si prednášku spojenú s prezentáciou o činnosti štúrovcov (Ľ. Štúr, M. M. Hodža, J. Kráľ, G. F. Belopotocký) v Liptovskom Mikuláši. Vedomosti z prednášky žiaci využili na hodinách literatúry.

Čo nás čaká v školskom roku 2015/16

1. TESTOVANIE ŽIAKOV 5. ročníka

- uskutoční sa **25. novembra 2015** (streda) na všetkých základných školách SR z predmetov slovenský jazyk a literatúra
- cieľom testovania je vstupné hodnotenie žiackych vedomostí a zručností na začiatku vzdelávacieho stupňa ISCED 2

2. TESTOVANIE 9. ročníka

- uskutoční sa **6. apríla 2016** (streda)
- náhradný termín 19. apríla 2016 (utorok)

- cieľom testovania je získať prehľad o výkonoch žiakov na výstupe zo stupňa ISCED 2, porovnať ich výkony v testoch a poskytnúť školám spätnú väzbu a komplexnejší prehľad o testovaných predmetoch
- výsledok žiaka slúži ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy

A. Kremnická

Naša škola je zapojená do projektu RECYKLO HRY

Cieľom projektu je to, aby sme si všetci uvedomili, že **nefunkčné elektrické zariadenia nepatria na skládky ani do kontajnera na komunálny odpad**. Ich vkladanie do nádoby na to určenej sa môžeme podieľať na ich recyklácii.

Každý žiak môže nosiť do školy nepotrebné drobné elektrospotrebiče a odkladať ich do **červenej zbernej nádoby umiestnenej v škole**.

„Drobným elektrozariadením“

sa rozumie „všetko čo funguje na elektrinu“ a vojde sa do nádoby s maximálnym otvorom pre vhadzovanie 21 x 21 cm.

Do nádoby však nepatria batérie

a akumulátory,
úsporné žiarovky
a žiarivky,
televízory,
počítačové monitory
a elektrozariadenia väčších rozmerov,
ako je zberná nádoba.

Okrem zberu elektrozariadení a bateriek sa pravidelne zapájame do vyhlasovaných súťažných úloh. V školskom roku 2014/2015 sme patrili medzi 24 najaktívnejších škôl na Slovensku.

Ďalšie informácie o projekte sú k dispozícii na www.recyklohry.sk

Zrnko múdrosti:

Omyl je dobrý, kým sme mladí, nesmieme si ho však privliecť do staroby.

GOETHE

Pranostiky:

- Ak spadne v októbri lístie, bude slabá zima.
- Na svätého Ondreja ešte sa nám ohreje.
- Aké je počasie na Barboru (4.12.), také býva do Vianoc.

Viete že...

...čestným občanom Bobrovca bol aj PhDr. Miroslav Anton Huska, spisovateľ a vedecký pracovník. Spracoval zápisky pána Raka, ktoré boli vydané ako separát Vlastivedného zborníka – BOBROVEC. Narodil sa pred 110. rokmi (30. 5. 1905)

...pred 40 rokmi (8.6.1975) zomrela pani Emília Križková, vo veku 53 rokov, ochotníčka herečka, režisérka, speváčka, funkcionárka ženských organizácií.

Okresný turistický zraz seniorov

Členovia Jednoty dôchodcov na Slovensku z nášho okresu si na 5. augusta 2015 naplánovali turistický zraz u nás v Bobrovci. Cieľovou stanicou bol salaš Pastierska. Viac ako 70 účastníkov obdivovalo krásy a výhľady do prírody od nášho salaša, kde si mohli kúpiť guláš, syr, bryndzu ba aj žinčicu. Na spiestenie vydareného podujatia zatancovali naše členky kantry tance a bača v kroji ukázal umenie plieskania pastierskym bičom. Turisti z našich radov previedli záujemcov lúkami k horskému hotelu Mních.

A. Olšovská

Brigáda pri „Janíčkovi“

Z iniciatívy miestneho klubu KDH v spolupráci s Obecným úradom v Bobrovci, sa 18. augusta 2015 uskutočnila brigáda na vyčistení priestorov v okolí kaplnky svätého Jána Nepomuckého v Trstici. Kaplnka bola vybielená, mreža natretá, okolie vykosené a vyhrabané. Okrem brigádnikov na verejnoprospešných prácach, ktorí pracovali na okolí, sa kaplnke obetavo venovali: Rudolf Pikala, Alexander Kusý, Jozef Olšovský a Anna Olšovská. Všetkým patrí úprimná vďaka.

A. Olšovská.

Púť do Levoče

V nedeľu 23. augusta 2015 sa na Mariánsku horu do Levoče, spolu s pútnikmi z Ružomberka, Liptovského Mikuláša, vybralo aj 18 Bobrovčanov. Krásne počasie, svätá omša celebrowaná otcom biskupom Sečkom a posvätenie obrazu svätého Jána Pavla II. bolo zážitkom pre všetkých, ktorých na záver pohostili koláčikom a nápojom.

A. Olšovská

Bobrovecká špacírka

Rok sa s rokom stretol, a my sme sa po druhý krát stretli na bobroveckej špacírke.

Po slávnostnom Zdravas, zazneli fanfáry a tým sa otvorilo toto milé rodinné podujatie, ktoré sa organizuje na počesť sviatku Panny Márie.

Počasie prialo, káva voňala, koláče lákali. V parku vystúpila vychýrená dychovka z Bobrovca, ale aj mladí umelci, ktorí vytvárali príjemnú atmosféru.

Ľudia sedeli, vychutnávali, alebo sa špacírovali. V kultúrnom dome bola výstava hračiek, vďaka, ktorej sa mnohí mohli vrátiť do detstva a pospomínať si. Bola možnosť podiškurovať si v živej knižnici, a tak sa dozvedieť o sebe navzájom. Pozdĺž ulice sa tiahli informačné tabuľky so zaujímavosťami z Bobrovca, tento - krát o historických domoch v Bobrovci. Každý rok by sme chceli mať nejakú zaujímavú tému o Bobrovci. V dolnom parku a pozdĺž cesty vystavovali šikovní remeselníci z Bobrovca svoje práce. Pri nich sa svojimi aktivitami pochválili aj oddiely, ktoré v obci pôsobia. Pripravili zaujímavé aktivity. Celkovo ich tento rok bolo 14. Každý oddiel sa prezentoval niečím iným – aktivity, ktoré pripravili boli veľmi zaujímavé. Holubiari priniesli ukážkových holúbkov, pri pinpogistoch ste si mohli skúsiť zahrať stolný tenis, kto chcel mohol vyskúšať uhasiť požiar, alebo vyskúšať horolezeckú sedačku a vyliezť na strom.

Úprimné poďakovanie patrí všetkým oddielom, ktoré sa poctivo pripravili a vytvorili tak nezabudnuteľnú atmosféru, tešíme sa na ďalší rok. Ďakujeme hudobníkom v oboch parkoch, ktorí vytvárali príjemný deň. Všetkým organizátorom, ktorí obetovali čas dlho pred tým ako sa celá akcia diala, aby ju dobre pripravili. A v neposlednom rade všetkým gazdinkám, ktoré vložili kus lásky do každého koláča. Najviac ďakujeme našej nebeskej mame, ktorá znova podržala dáždnik, aby sa mohli stretnúť všetky jej deti.

Ďakujeme.

Mirka Triznová

Bobrovecká korčuľa

V sobotu 22.08.2015 sa po tretí krát konali korču-
liarske preteky v časti obce Dolné a Horné sklady.
Preteku sa zúčastnilo 61 pretekárov. Najpočetnejšia
skupina boli dievčatá od 10 - do 14 rokov. Vydarené
počasie, skvelá atmosféra a pekný počet účastníkov
prispeli ku skvelému zážitku z celého podujatia.

Výsledková listina

3. ROČNÍK BOBROVECKÁ KORČUĽA

Preteku sa zúčastnilo 61 pretekárov 22.8.2015

kategória	Deti do 6 rokov	trať 200m
poradie	meno	čas
1.	Anička Hriadelová	0:34.60
2.	Simonka Plávková	0:35.08
3.	Zuzanka Hriadelová	0:35.48
4.	Patricia Gregorová	0:59.09
5.	Kristínka Tomková	1:02.76

kategória	6-10 rokov dievčatá	trať 300m
poradie	meno	čas
1.	Laura Rusinová	0:54.40
2.	Nelka Friánová	0:56:20
3.	Kristínka Rusinová	1:06:20
4.	Zuzka Hamráková	1:09:07
5.	Šarlotka Hlavčová	1:47:42
6.	Nelka Kuchtová	1:56:26

kategória	6-10 rokov chlapci	trať 300m
poradie	meno	čas
1.	Samuel Polomčák	0:50.95
2.	Juraj Sekan	0:55.77
3.	Tomáš Rusina	0:58.23
4.	René Rusina	1:40.01
5.	Matej Haluška	1:55.97

kategória	14-18 rokov dievčatá	trať 1 000m
poradie	meno	čas
<i>najlepší čas v 2013 Monika Triznová</i>		2:59:00
1.	Terézia Buntová	3:14:22

kategória	14-18 rokov chlapci	trať 1 000m
poradie	meno	čas
<i>prekonaný rekord trate</i>		
1.	Tadeáš Blahunka	2:42:59

kategória	18-50 rokov ženy	trať 1 000m
poradie	meno	čas
<i>prekonaný rekord trate</i>		
1.	Diana Triznová	3:00:20
2.	Klaudia Friánová	3:00:30
3.	Daniela Halušková	7:50:13

kategória	nad 50 rokov ženy	trať 1 000m
poradie	meno	čas
<i>najlepší čas v 2014 Anna Naďová</i>		3:55:00
1.	Anna Naďová	4:33:20

kategória 10-14 rokov dievčatá		traf 500m			
poradie	meno	čas			
prekonaný rekord trate					
1.	Monika Beťková	1:15:22			
2.	Lenka Gazdová	1:19:92			
3.	Zuzka Móresová	1:20:45			
4.	Viktória Pikalová	1:24:59			
5.	Ema Kováčová	1:30:45			
6.	Sabinka Bohovicová	1:36:23			
7.	Kaja Bučková	1:39:36			
8.	Dominika Kellová	1:45:36			
9.	Martinka Škovránová	1:46:20			
10.	Sára Grajko	1:47:57			
11.	Karin Bohovicová	1:49:48			
12.	Monika Plávková	1:50:20			
13.	Daniela Pikalová	1:51:30			
14.	Kristínka Rašiová	1:52:33			
15.	Zuzka Buntová	1:55:10			
16.	Daniela Frianová	2:00:57			

kategória 19-50 rokov muži		traf 1 000m
poradie	meno	čas
prekonaný rekord trate		
1.	Tomáš Kello	2:33:22
2.	Juraj Trizna	2:35:54
3.	Andrej Grajko	2:38:36
4.	Lukáš Trizna	2:40:59
5.	Pavol Hriadel	2:42:51
6.	Erik Bunta	2:58:51
7.	Lukáš Petruška	3:01:12
8.	Andrej Naď	3:01:57
9.	Krnáč	3:02:57
10.	Ján Kello	3:04:45
11.	Martin Paučo	3:17:47
12.	Radovan Kuklik	3:24:52
13.	Miroslav Rusina	3:31:45

kategória	10-14 rokov chlapci	trať 500m			
poradie	meno	čas			
prekonaný rekord trate					
1.	Jakub Krnáč	1:09:26			
2.	Marek Machaj	1:21:51			
3.	Matej Rusina	1:26:86			
4.	Lukáš Plávka	1:28:86			
5.	Janko Volaj	1:30:67			
6.	Adam Druska	1:31:82			

kategória	nad 50 rokov muži	trať 1 000m			
poradie	meno	čas			
prekonaný rekord trate					
1.	Miroslav Trizna	2:57:41			
2.	Juraj Druska	3:02:51			
3.	Jozef Sládek	3:28:48			
4.	Miroslav Papáček	3:49:09			

Matrika

Narodili sa:

júl 2015 – Jakub Lejko
Natália Hrtková

august 2015 – Adam Sedlačko
Michal Stupka
Michaela Dudisová

september 2015 – Eliška Stankovianska
Alžbeta Beťková
Tereza Váleková

Opustili nás:

jún 2015 – František Fidek, 88-ročný
august 2015 – Martina Dermeková, 31-ročná
Stanislav Lisý, 79-ročný
september 2015 – Viola Miková, 79-ročná
Mária Matloňová, 76-ročná
Ing. Lucia Lisá, 43-ročná

Blahoželáme:

Gizele Vrabcovovej k 90. výročiu narodenia
Emílii Lisej k 89. výročiu narodenia
Róbertovi Janovcovi k 89. výročiu narodenia
Jánovi Mikušiakovi k 89. výročiu narodenia
Ol'ge Blaščíkovej k 88. výročiu narodenia
Juliane Rakovej k 88. výročiu narodenia
Valerianovi Šinkovi k 88. výročiu narodenia
Božene Fašiangovej k 87. výročiu narodenia
Johane Belániovej k 87. výročiu narodenia
Anne Navrátilovej k 87. výročiu narodenia
Emílii Machajovej k 87. výročiu narodenia
Ľudmile Lisej k 85. výročiu narodenia
Zuzane Ondrejovej k 85. výročiu narodenia
Jurajovi Šusterovi k 85. výročiu narodenia
Eve Jóobovej k 80. výročiu narodenia
Alžbete Kovačičovej k 80. výročiu narodenia
Želmíre Kunovej k 75. výročiu narodenia
Márii Bobkovej k 75. výročiu narodenia
Milote Mikovej k 75. výročiu narodenia
Márii Líškovej k 75. výročiu narodenia
Fabianovi Lisému k 75. výročiu narodenia
Jozefovi Olšovskému k 75. výročiu narodenia
Rudolfovi Meššovi k 75. výročiu narodenia
Milote Turoňovej k 70. výročiu narodenia
Vladimírovi Valkošovi k 70. výročiu narodenia
Peterovi Janíkovi k 70. výročiu narodenia
Bohuslavovi Triznovi k 70. výročiu narodenia
Ivanovi Dunajovi k 70. výročiu narodenia
Štefanovi Hlaučovi k 70. výročiu narodenia

Drahá Lucka!

Bolo to niekedy začiatkom roku 2004, keď si prišla medzi nás do spevokolu.

Bola si vždy spoľahlivá, kamarátska.

V tvojej spoločnosti sa človek cítil príjemne. Viem, o čom hovorím, veď sme pred 10 rokmi spoločne prežili celý týždeň na zázazde v Izraeli. Potom keď som na určitý čas ostala doma, veľakrát si mi ponúkla pomoc. Lucka, ďakujem, nezabudnem.

Nespomínam si, že by si sa niekedy na niečo sťažovala. Chodila so do práce, pomáhala vo farnosti a každý deň si sa trpezlivo starala o svoju chorú maminku. A takto si v tichosti, bez zbytočného hluku ukázala príklad jednoduchého a statočného života.

Odísť vo veku 43 rokov sa z ľudského pohľadu zdá zavčas, no Pán času takto rozhodol. Odpoveď a našu otázku „prečo“ dostaneme až tam, vo večnosti.

Dúfam, že raz sa všetci stretneme v Božom náručí.

**Venované Lucke Lisej
Alena Komorášová a speváci**

*Úsilie života je zrátané
a odpočívaš v Božej dlani
ako vtáča chytené do siete.
Čas nie je obmedzený
už prišiel do večnosti,
do doby bez hodín.*

*Zvon zvoní, pretína ticho,
to ticho Tvojho mlčania,
nehovoriš s nami,
ale s Iným za oponou času.*

Anastáz Opasok
(1913 - 1999)
Úryvok s básne

„Kalinčiakovo - Záturčie“

Dňa 23. 09. 2015 sa v Martine konala krajská súťaž seniorov "Kalinčiakovo - Záturčie" v prednese poézie a prózy. Na súťaži sa zúčastnilo 21 účastníkov. Medzi súťažiacimi bola aj naša spisovateľka pani Anna Olšovská, ktorá sa umiestnila na krásnom 2. mieste v prednese prózy z vlastnej tvorby k čomu jej srdečne blahoželáme.

OZNAMY

Chceli by sme poprosiť občanov, ktorí majú staré fotografie našej obce, hlavne kde sú zachytené budovy, alebo spoločné akcie, keby nám ich zapožičali a priniesli na obecný úrad.

Žiadame nájomcov hrobových miest, ktorí nemáte označené kríže na hroboch, aby sa informovali a oznámili na obecnom úrade v Bobrovci z dôvodu likvidácie týchto miest a tiež aj z dôvodu uzatvárania zmlúv.

Pre tých, ktorých oslovili aktivity oddielov, alebo uvažujú, že by sa do niektorého zapojili, sme pripravili stručný prehľad jednotlivých oddielov, ktorý si môžete pozrieť na našej internetovej stránke obce. Úprimne ďakujeme všetkým oddielom, ktoré sa zúčastnili, za ich zodpovedný a aktívny prístup. Mirka Triznová

POZVÁNKY

Slovenský zväz záhradkárov základná organizácia Bobrovec

vás pozýva
na výstavu ovocia a zeleniny
a súťaž v aranžovaní
do Kultúrneho domu v Bobrovci
v dňoch 3. a 4. októbra 2015

Piatok 2.10. od 14:00 – 18:00 hod. preberanie výpestkov v KD
Sobota 3.10. od 13:00 – 14:00 hod. súťaž v aranžovaní
od 14:00 – 18:00 hod. výstava
Nedeľa 4.10. od 13:00 – 17:00 hod. výstava
od 17:00 – odovzdanie výpestkov späť majiteľom

V sobotu bude súčasne prebiehať súťaž o
najlepšiu upečenú bobroveckú kaceru.
Treba priniesť v sobotu do kultúrneho domu
už upečený kusok.
Počas tejto doby bude aj vyhodnotenie
a odovzdaná odmena víťazovi.

Obecný úrad v Bobrovci

vás srdečne pozýva na kultúrne podujatie
„Sami sebe“,
ktoré sa bude konať
pri príležitosti mesiaca októbra
- „Úcta k starším“
v kultúrnom dome v Bobrovci
dňa **25. 10. 2015 o 16:00 hod.**

Obecný úrad Bobrovec a Športový klub- lyžiarsky oddiel Bobrovec

vás pozývajú na XXXII. ročník behu do vrchu
pod názvom **„Chod' ako môžeš“**,
ktoré sa plánuje uskutočniť **7. novembra 2015.**

Štartovať sa bude ako už tradične pod Kame-
ňolomom s cieľom pri chate Pod Náružím. Trať
je dlhá 3700 m s prevýšením 600 m. Bližšie infor-
mácie budú oznámené obvyklým spôsobom.

organizátori

Martinské svetielko

Materská škola
plánuje **10. novembra lampiónový**
sprievod - „Martinské svetielko“.
Pozývame vás na spoluúčasť rozsvietením
svetielok a pozdravením detičiek tak,
že vyjdete pred svoje príbytky.

Stretnutie s Mikulášom **na 5. decembra**

sme pozvali do našej obce Mikuláša
aj so svojimi pomocníkmi anjelikmi. Privítame
ho pri kaplnke muzikantského cechu **o 14:30 hod.**
kde spolu rozsvietime obecný vianočný stromček.

Predvianočný jarmok

Pozývame vás
na predvianočný jarmok,
ktorý plánujeme uskutočniť **13. 12. 2015**
v Kultúrnom dome v Bobrovci.
Okrem oblátok, medu, rôznych výrobkov
od šikovných majstrov bude možnosť
ochutnať výborné bobrovecké droby.

INZERCIA

PONÚKAM **LISOVANIE OVOCIA**

Všetky druhy: jablká, hrušky, ríbezle, ...
Ďalej ponúkam: mletie ovocia a zeleniny na ostatné
účely.

Zľava pre členov SZZ.

Všetko bez váhového obmedzenia množstva
a objednávanie, stačí sa len vopred ozvať
na telefónne číslo a dohodnúť termín.

Možnosť ponechania bio odpadu - matoliny
po lisovaní na likvidáciu ZDARMA u nás.

Kontakt: Bobrovec 463, tel.: 0902 245 596